

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 154/14
U Luxembourg 20. studenoga 2014.

Mišljenje nezavisnog odvjetnika u predmetu C-507/13
Ujedinjena Kraljevina / Parlament i Vijeće

Nezavisni odvjetnik Jääskinen smatra valjanim zakonodavstvo EU-a kojim se ograničava omjer bonusa bankara u odnosu na njihovu osnovnu plaću

Uvođenje fiksnog omjera za bonuse u odnosu na osnovnu plaću ne ograničava ukupni iznos plaće

Usljed svjetske financijske krize iz 2008. Europska unija usvojila je širok niz mjera čija je svrha bila poboljšanje propisa i stabilnosti njezinih financijskih institucija. Tijekom rasprava koje su pratile donošenje tih mjera smatralo se da je model sustava primitaka unutar tih institucija bio jedan od ključnih pokretača krize. Često uključujući isplate velikih bonusa u usporedbi s plaćama, taj je model potaknuo zaposlenike na preuzimanje prekomjernog rizika radi sudjelovanja u kratkoročnom profitu banaka, ali ne i u troškovima njihova stečaja, koje su u najgorem slučaju snosili porezni obveznici. Stoga je paket propisa o „kapitalnim zahtjevima“ koji su 2013. donijeli Vijeće i Parlament (poznat kao „Paket CRD IV“, koji se sastoji od Direktive¹ i Uredbe²) uključivao niz mjera koje su uređivale to pitanje.

Direktiva CRD sadrži odredbu koja nalaže određivanje omjera između fiksnih primitaka (osnovna plaća) i varijabilnih primitaka („bonus“) pojedincima čije profesionalne aktivnosti utječu na profil rizičnosti njihovih financijskih institucija. Direktiva određuje da se tim zaposlenicima ne mogu isplaćivati bonusi koji prelaze 100 % njihove osnovne plaće ili 200 % ako države članice odluče dodijeliti tu ovlast dioničarima, vlasnicima ili članovima tih financijskih institucija. Direktiva također dodjeljuje ovlast Europskom nadzornom tijelu za bankarstvo (EBA) da izradi regulatorne tehničke standarde koji određuju kriterije koji se koriste za utvrđivanje pojedinaca na koje bi se primjenjivala direktiva.

S druge strane, Uredba CR propisuje dužnost financijskih institucija da objave omjer prikazan u direktivi i broj pojedinaca čiji primici premašuju određeni prag. Također zahtijeva da te institucije objave informacije o ukupnim primicima svakog pojedinog člana upravljačkog tijela ili višeg rukovodstva, ako to zatraži država članica ili nadležno tijelo.

Ujedinjena Kraljevina podnijela je tužbu tražeći od Suda da poništi te pojedinačne odredbe direktive i uredbe. Ujedinjena Kraljevina smatra da se mjere određivanja omjera između fiksnih i varijabilnih primitaka nisu mogle usvojiti na temelju odredaba Ugovora koje se odnose na slobodu poslovnog nastana i slobodu pružanja usluga (članak 53. stavak 1. UFEU-a), nego pripadaju u područje socijalne politike i kao takve ulaze u nadležnost država članica. Ujedinjena Kraljevina također tvrdi da odredbe krše načela proporcionalnosti i supsidijarnosti, da direktiva krši načelo pravne sigurnosti, da je dodjeljivanje ovlasti EBA-i nezakonito i da mjere iz uredbe koje zahtijevaju objavljivanje primitaka krše pravo na privatnost i pravila o zaštiti podataka.

U svojem današnjem mišljenju nezavisni odvjetnik Jääskinen predlaže da Sud odbije sve tužbene razloge Ujedinjene Kraljevine i odbije tužbu.

¹ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage Direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ, SL 2013., L 176, str. 338. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 14., str. 105.)

² Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012, SL 2013., L 176, str. 1. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 13., str. 3.)

U odnosu na glavni argument Ujedinjene Kraljevine da su mjere usvojene na temelju pogrešne pravne osnove, nezavisni odvjetnik navodi da je Sud već odlučio da se mjere za poticanje skladnog razvoja djelatnosti kreditnih institucija u EU-u uklanjanjem svih ograničenja slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga, uz istodobno povećanje stabilnosti bankarskog sustava i zaštite štediša, mogu temeljiti na članku 53. stavku 1. UFEU-a³. Budući da varijabilni dio primitaka izravno utječe na profil rizičnosti financijskih institucija, on može utjecati na stabilnost financijskih institucija koje mogu slobodno djelovati diljem EU-a i posljedično na stabilnost financijskih tržišta EU-a. Kao takve, mjere koje osporava Ujedinjena Kraljevina povezane su s uvjetima pristupa i obavljanja djelatnosti financijskih institucija na unutarnjem tržištu.

Kad je riječ o pitanju treba li smatrati da te mjere pripadaju području socijalne politike, nezavisni odvjetnik slaže se da je određivanje visine plaće bez sumnje u nadležnosti država članica. Međutim, određivanje omjera varijabilnog primitka u odnosu na osnovnu plaću ne predstavlja „ograničavanje bonusa bankara” ili određivanje visine plaće, s obzirom na to da nije nametnuta granica osnovnim plaćama za koje se vežu bonusi. Omjer od 100 % koji uvodi zakonodavstvo može se povezati s bilo kojim novčanim iznosom koji je banka spremna platiti u obliku fiksne plaće. Činjenica da se taj omjer može povećati do 200 % ili da ga države članice mogu odrediti po stopi nižoj od 100 % ističe nepostojanje bilo kakvog učinka „ograničenja”. Budući da ne postoji pravno ograničenje osnovne plaće koja se može isplatiti, ne postoji ni ograničenje za ukupnu visinu plaće.

U odgovoru na argumente Ujedinjene Kraljevine da je objavljivanje ukupnih primitaka svakog pojedinog člana upravljačkog tijela protivno pravu EU-a o zaštiti osobnih podataka, nezavisni odvjetnik smatra da to objavljivanje nije obveza nego diskrecijsko pravo dodijeljeno državama članicama. Prilikom odlučivanja o zahtjevu za takve informacije država članica je pravno vezana poštovati propise EU-a o zaštiti osobnih podataka te financijska institucija može naravno osporavati zakonitost bilo koje takve odluke pred nadležnim sudskim tijelom.

U odnosu na pitanje je li dodjeljivanje ovlasti EBA-i nezakonito, nezavisni odvjetnik Jääskinen navodi da se ovlasti dodijeljene Komisiji i EBA-i direktivom odnose samo na tehničke elemente koji nisu ključni, dok su strateške i političke odluke donesene u temeljnom zakonodavnom aktu. Štoviše, EBA je samo ovlaštena izrađivati neobvezujuće nacрте mjera koje neće postati ozakonjene ako ih Komisija ne usvoji. Budući da nemaju pravni učinak, prijedlozi EBA-e stoga ne mogu utjecati na prava i obveze dotičnih pojedinaca. Posljedično, to je delegiranje ovlasti EBA-i valjano.

Što se tiče tvrdnje Ujedinjene Kraljevine da je povrijeđeno načelo pravne sigurnosti jer se odredbe primjenjuju na ugovore o radu sklopljene prije stupanja na snagu direktive, nezavisni odvjetnik uzvraća da su financijske institucije obaviještene o daljnjem zakonodavstvu o primicima mnogo prije datuma prenošenja određenih direktivom. Zajedno s velikom medijskom pozornošću kojom je popraćeno to pitanje i objavom direktive u Službenom listu u lipnju 2013., nezavisni odvjetnik zaključio je da bi se mjere već dobro upoznale i da bi se za njih pripremilo do njihova stupanja na snagu početkom 2014.

Naposlijetku, nezavisni odvjetnik Jääskinen ne pronalazi pravnu osnovu za tvrdnje Ujedinjene Kraljevine da sporne odredbe krše načela proporcionalnosti i supsidijarnosti, navodeći da cilj stvaranja jedinstvenog regulatornog okvira za upravljanje rizikom ne bi bolje postigle nacionalne vlade u odnosu na EU.

NAPOMENA: Sud nije vezan mišljenjem nezavisnog odvjetnika. Zadaća nezavisnih odvjetnika je predložiti Sudu, u punoj neovisnosti, pravno rješenje u predmetu za koji su zaduženi. Suci Suda sada počinju vijećati u ovom predmetu. Presuda će se donijeti naknadno.

NAPOMENA: Tužba za poništenje služi za poništenje akata institucija Unije koji su protivni pravu Unije. Pod određenim uvjetima države članice, europske institucije i pojedinci mogu podnijeti tužbu za poništenje Sudu ili Općem sudu. Ako je tužba osnovana, akt će se poništiti. Dotična institucija mora popuniti eventualnu pravnu prazninu nastalu poništenjem akta.

³ Presuda Suda od 13. svibanj 1997., [C-233/94](#), Njemačka/Parlament i Vijeće

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) mišljenja objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Snimke s objave mišljenja nalaze se na "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106